

Incipit prologus beati hieronimi in li-
brum Job.

Hic ego per sin-
gulos scripture diuine
libros aduersariorum
respondere maledictis.
qui interpretationem
meam reprehensione
septuaginta interpre-
tum criminantur: quasi non et apud grecos
aquila summachus et theodocion. vel
verbum e verbo. vel sensum e sensu. vel
ex utroque commixtum et medie tempera-
tuz genus translationis expresserint et om-
nia veteris instrumenti volumina Origenes
obelis asterisque distinguit. quos vel
additos vel de theodocione sumptos tras-
lationi antique inseruit. probans defuisse
quod addituz est. Discant igitur obrecta-
tores mei recipere in toto quod in partibus
susceperunt: aut interpretationem meam cum
asteriscis suis radere. Neque enim fieri po-
test ut quos plura intermisisse susceperint:
non eosdem etiam in quibusdam errasse fateantur.
precipue in iob: cui si ea que sub asteriscis
addita sunt subtraxeris. pars maxima detur-
cabitur. et hoc durat apud grecos. Etenim
apud latinos ante eam translationem quam sub
asteriscis et obelis nup edidimus. septin-
genti ferme aut octingenti versus defuerunt: ut
decurtas et laceratas corrosusque liber fedi-
tate sui publice legentibus prebeat. Nec au-
tem translatio nullum de veteribus sequitur iter-
pretem: sed ex ipso hebraico arabicoque ser-
mone. et interdum syro: nunc verba: nunc
sensus: nunc simul utrumque resonabit. Obli-
quus enim etiam apud hebreos totus li-
ber fertur et lubricus. et quod greci rheto-
res vocant schematismenos. dum qui ali-
ud loquitur. aliud agit. Ut si velis anguil-
lam vel murenulam strictis tenere mani-
bus: quanto fortius presseris. tanto citius
elabitur. Memini me ob intelligentiaz hu-
ius voluminis liddeum quendam precep-
tozem. qui apud hebreos primus haberi
putabatur. non paruis redemisse numis:
cuius doctrina an aliquid profecerim. ne-
scio. Hoc vnum scio: non potuisse me in-
pretari: nisi quod ante intellexeram. A princi-
pio itaque voluminis usque ad verba iob apud
hebreos prosa oratio est. Porro a verbis
iob in quibus ait. Pereat dies in qua na-
tus sum. et nox in qua dictum est. conceptus
est homo: usque ad eum locum ubi ante finem
voluminis scriptum est: Adcirco ipse me repre-
hendo et ago penitentiam in favilla et cinere: hex-
ametri versus sunt. dactylo spodeoque cur-
rentes. et prope lingue idioma crebro reci-
pietes et alios pedes. non earundem syllaba-
rum sed eorumdem temporum. Interdum quoque
rhythmus ipse dulcis et tinulus fertur nume-
ris pedum solutus: quod metrici magis quam sim-

plex lector intelligunt. A supradicto autem ver-
su usque ad finem libri. paruum coma quod rema-
net: prosa oratione coterit. Quod si cui vi-
des incredulum. metra. scilicet esse apud hebreos.
et in morem nostri flacci grecorum pindari et
alcei et sappho. vel psalterium. vel lamen-
tationes hieremie. vel omnia ferme scriptu-
rarum cantica comprehendit: legat philo-
nem. iosephum. origenem. cesariensem eu-
sebius. et eorum testimonio me verum dicere
comprobabit. Audiant quapropter canes
mei. idcirco me in hoc volumine laborasse:
non ut interpretationem antiquarum reprehen-
deret. sed ut ea que in illa aut obscura sunt:
aut omissa. aut certe scriptorum vitio deprava-
ta. manifestiora nostra interpretatione fierent:
et hebreum sermonem et pre didicimus
et in latino pene ab ipsis cunabulis iter gra-
maticos et rhetores et philosophos detriti
sumus. Quod si apud grecos post septua-
ginta editionem: iam christi euangelio coruscante
iudeus aquila et summachus ac theodoci-
on iudaizantes heretici sunt recepti qui multa
mysteria saluatoris subdola interpreta-
tione celarunt. et tamen in heraplis habentur
apud ecclesias et explanantur ab eccle-
siasticis viris: quantomagis ego christia-
nus. et de parentibus christianis natus. et
verillum crucis in mea fronte portans. cuius
studium fuit omnia repetere. deprava-
ta corrigere. et sacramenta ecclesie puro et
fidei aperire sermone: vel a fastidiosis vel
a malignis lectoribus non debeo reproba-
ri. Habeant qui volunt veteres libros vel
in membranis purpureis auro argentoque
descriptos. vel vncialibus. ut vulgo aiunt.
his onera magis exarata quam codices: dum-
modo michi meisque permittant pauperes ha-
bere scedulas. et non tam pulcros codices
quam emendatos. Utraque autem editio et sep-
tuaginta iuxta grecos. et mea iuxta hebreos.
in latinum meo labore translata est. Eli-
gat unusquisque quod vult. et studiosum me
magis quam malivolium probeat.

Item alius prologus.

Sicut autem piscellaz iun-
co tererem. aut palmarum folia
complicarem. ut in sudore vul-
tus mei immederem panem. et ventris operam solli-
cita mente pertractarem: nullus morderet: ne-
mo reprehenderet. Nunc autem quia iuxta
sententiam saluatoris volo operari cibum
qui non perit. et antiquam diuinorum vo-
luminum viam sentibus virgultisque purga-
re: error mihi geminus infigitur: corrector
vitiuzum falsarius vocor: et errores non au-
ferre. sed serere. Tanta est enim vetustatis
consuetudo ut etiam confessis plerisque vitia
placeant: dum magis pulcros volunt ha-
bere codices quam emendatos. Quapropter
o fratres dilectissimi vnicum nobilitatis et
humilitatis exemplar. pro flabello calathis

spoztelligz munuscul' mōachozū. spiritalia
hec z mātura dona suscipite: ac bīm iob q̄
adhuc apd̄ latinof iacebat i stercore. z ver
mibus scatebat errozum: integrum imma
culatumqz gaudere. Quomodo eniz post
probatōnem atqz victoriam duplicia sunt
ei vniuersa reddita. ita ego in lingua no
stra vt audacter loquar. feci cum habere q̄
amiserat. Igitur et vos et vnumquēqz le
ctorem solita p̄fatione commoneo. et in
principijs libzozum eadem semper anne
ctens rogo vt vbiqzqz semper p̄ceden
tes virgulas videritis. sciatis ea que sub
iecta sunt in hebraicis voluminibus non
haberi. Porro vbi stelle imago p̄fuisse
rit: ex hebr̄o in sermone n̄o addita sunt.
Necnon et illa que haberi videbantur et
ita corrupta erant vt sensum legētibz tol
lerent: oratibus vobis magno labore cor
reri. magis vtile quid ex odio meo ecclesi
is xpi ventuz ratus. q̄ ex alioz negocio.

Argumentū in librum iob incipit.

In terra quidez habi
tasse iob hūstidi i finibus idumēz z
arabię fertur. z erat ei nomen iobab.
Et accepit vxozem arabissam. et genuit fi
lium quem vocauit ennon. Erat autem ip
se filius quidem zareth de esau filijs fili:
de matre vero bosra. ita vt sit quintus ab
abraam. Et hi sunt reges qui regnauerūt
in edom: in qua z ipse regnauit: sed prim^o
in ea regnauit balach filius beoz. z nomē
eiusdem ciuitatis naaba. Post balach au
tem iobab qui vocatur iob. Post iob autē
husam. qui erat dux ex themanozum regi
one. Et post illuz regnauit ada filius be
ath. qui excidit madian i campo moab: z
nomen ciuitatis eius chetheauith.

Argumentum explicit.

Prothemata in Job incipiunt.

Quedam hystorice hic dicuntur. et allegorice.
et moraliter. quedam nequeunt ad litterā ac
cipi. quia erronea essent. vel impossibilia. vlt
se inimicem discordantia. vt illud. s. sub quo curuantur
qui portant orbem: quasi gigantes mundum vebant.
et illud s. Elegit suspendium anima mea. quasi tam
patiens velit suspendio vitaz finire. z illud. s. Pereat
dies in qua natus sum etc. Aliquando qui sensum litte
re negligit. veritatis lumen sibi abscondit: dum intri
secus aliud querendo. quod foris est perdit. vt dum d
mīę openib⁹ dicit. si negam qd̄ volebāt paupibus. al
legoziam querat. Diuinus est sermo. sicut in mysterijs
prudentes exercet. ita superficie simpliciter refouet. quia
est vt fluminis planus et altus: in quo agnus ambulet.
elephas natet.

Ranti homini data est lex. Inobediens legi cō
funditur exēplo maxime hominis sine lege. qui
legaliter vixit. Vnde. sydon erubescet. i. stabilitas in le
ge positorum ait. mare gentilitasqz dum legem custo
dit. auditores legis redarguit.

Iatur moyses hęc de iob quasi de anteceden
te scripsisse. quia in genesi legitur iobab de esau
descendisse. et balac filio beoz in regnum successisse.

Sed mos est sacri eloquij in prioribus partibus bre
uiter longe post secutura perstringere. dum ad alia p̄
perat. Non igitur fuit iob ante legem. sed tempore iuz
dicum. quia ipse verius creditur gesta victorie sue scri
psisse. Nec nocet quod ait dixit vel fecit hęc iob. quia
mos est sanctis de se quasi de alijs loqui. sp̄s em̄ est
qui loquitur in ipsis. de ipsis sicut de alijs. Unde an
gelus moyli modo angelus dicitur qui exteri⁹ seruit.
modo dominus qui interius p̄sedit. vnde et dauid.
Attendite popule meus legem meam. non enim popu
lus vel lex erat dauid. sed ei⁹ qui in eo loquitur.

In gentili sicut a iudeo voluit prophetari. qui
p̄ vtroqz populo venerat.

Rfructuosa loquacitas quasi verborum folia
a diuinis relectatur. dum in templo dei nemus
plantari prohibetur. Indignum est vt verba celestis
ora cūli restringantur sub regulis donati.

Urtus iob et in quiete magna fuit sibi nota et
deco. sed flagellis commota vt aromata nobis re
dolet. Unde et fidel grano sinapis comparatur. quod
non contritum lenē est. sed si conteritur in ardesat. et
quod latebat in eo prodit. vnde in psal. In die man
dauit dominus misericordiam sinam. et nocte declara
uit eam. Donu misericordie. quod in die quiete per
cipitur. nocte aduersitatis manifestari dicitur. Flagel
latur etiam. vt inter mala gratias agere sciret. qd̄ vni
ei profecto deerat. Quod ergo hostis ad malum peti
it. deus ad bonū permisit. Nec putet quis aliqua ver
ba iob reprehendenda quem adeo commendat deus.
in quo quasi medio dyabolus contra deuz certat. Vt
ergo bona sua narrat. non est arrogantia. sed per ca
se ne desperet confirmat. eum per tot mala et amicorū
opprobria cogere vt desperare de vita sua.

Oni genere temptatōis sentitur iob. Damnis re
rum quibus potens in seculo moueri putabat.
s. hęc despiat. Orbitate prolis. sed hanc equanimiter
dolet. Percussioe carnis quas patienter tolerat. z hęc
fuerunt quasi exterior impetus belli. et quasi hostes a
facie pugnantes. Intus vero per vxozem quasi p̄ ciuē
mens sustinet venena consilij. sed z hęc sapiēter docz

Hic ad consolatōnem veniūt. sed ad increpatō
nem profiliunt. inter quos et vltimus iunior q̄ i
dignus sit. acruis increpat. quia aliq̄ plus conturbāt
vba q̄ vulnera. Ecce quasi hostes ex latere. Per ver
ba probatur patientia. per verba exercetur sapiētia. il
la robore. hęc rōne supauit

Hic iob magis ignorantia deliquerunt q̄ ma
licia. Non enim tantus vir amicos iniquos ha
bit. sed dum causam percussioem discernere neque
unt in culpam labuntur. Percussioem enim alia est
qua percutitur iniquus vt puniatur. alia vt corrigatur
alia ne futura committat. alia vt cū consequitur salus
saluator amplius ametur. Bonus si percutitur meri
ta cumulantur. quod nescientes distinguere percussuz
pro culpa credunt. vnde et citius ad veniam redeunt
quos deus hic humiliat. vt non nisi per eum quem de
sperant ad gratiā reciperet.

Sicut omnes iusti. ita iob non mō verbis. sed re
bus christum p̄signauit. vt per passionē passu
rū ondat xpm. i. caput cum corpore. quod est ecclesia.
Vxoz eius carnalis significat qui intra ecclesiam qua
per fidem p̄pius sunt durius vita premunt. Amici iob
hereticos qui specie cōsulēdi decipere volūt. et dū qua
si pro domino loquuntur. veritati aduersantur. Iob
dolens dicitur quo passio christi. vel labor ecclesie ex
punitur. Eliphar domini contemptus. i. heretici qui
dum falsa de deo sentiunt. cum superbiendo contem
nunt. Baldac vetustas sola. quia non intentione bo
na. sed appetitu glorie loquuntur. i. non zelo noni ho
minis. sed prauitate vite veteris. Sophar dissipatio
specule. vel dissipans speculatozem. quia heretici mē
tes supernas contemplantes. verbis percutere appetūt